

36600 XXII Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (XXII) voor het jaar 2025

36600 IV Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2025

Nr. 65 Brief van de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 januari 2025

Hierbij bied ik u aan, mede namens de Bestuurscolleges van Bonaire, St. Eustatius en Saba, de tweede Voortgangsrapportage Beleidsagenda Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening voor Caribisch Nederland (VRO/CN).

Deze Voortgangsrapportage laat per eiland zien wat er in 2024 is gedaan aan de uitvoering van de maatregelen die zijn opgenomen in de gezamenlijke Beleidsagenda VRO/CN.

Die maatregelen hebben ten doel om verbetering te brengen in de volkshuisvestelijke situatie en richting te geven aan ruimtelijke ontwikkelingen in Caribisch Nederland langs vier actielijnen, te weten 1) de basis op orde, 2) de woningvoorraad vergroten, 3) het betaalbaar wonen bevorderen en 4) de ruimtelijke koers uitzetten. De opgave vergt inzet van zowel het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening als de Openbare Lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba.¹² Door die gezamenlijke inzet is in 2024 gestage voortgang bereikt, zowel op het maatwerk per eiland alsook op de eilandoverstijgende maatregelen.

Voor alle eilanden geldt ten aanzien van actielijn 4 (Ruimtelijke koers uitzetten) dat het Ruimtelijk Ontwikkelingsprogramma Caribisch Nederland is vastgesteld door de ministerraad en aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer en de drie bestuurscolleges. In 2025 zal met de drie eilanden gestart worden met een nieuwe overlegstructuur fysiek domein, zoals aangegeven

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 200 VII, nr. 148

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2023–2024, 36 410 VII, nr. 86

in het voornoemde Ontwikkelingsprogramma. Ten aanzien van de andere actielijnen licht ik graag enkele hoogtepunten per eiland uit:

Bonaire

- Actielijn 'Basis op orde': de woningtelling door het CBS is opgeleverd. Dit geeft inzicht in het aantal woningen op Bonaire en vormt daarmee een belangrijke basis voor het verdere woningbouwbeleid.
- Actielijn 'Woningvoorraad vergroten': de eerste bewoners van de nieuwgebouwde sociale huurwoningen in de wijk Hato hebben de sleutels ontvangen. Verder zijn de stedenbouwkundige plannen gefinaliseerd voor de eerste twee Woondeal-woningbouwlocaties, Dawari en Rincon Pariba.
- Actielijn 'Betaalbaar wonen bevorderen': er is een gemiddelde huurlastenverlichting in de sociale huursector gerealiseerd van \$381 per maand. In de particuliere huursector is binnen de pilot BPV een gemiddelde huurlastenverlichting van \$476 gerealiseerd.

Sint Eustatius

- Actielijn 'Basis op orde': de huurcommissie is benoemd. Zo kunnen huurders en verhuurders hun recht halen.
- Actielijn 'Woningvoorraad vergroten': er zijn 20 sociale huurwoningen gerenoveerd die in slechte staat van onderhoud verkeerden.
- Actielijn 'Betaalbaar wonen bevorderen': er is een gemiddelde huurlastenverlichting gerealiseerd in de sociale huursector van \$376 per maand.

Saba

- Actielijn 'Basis op orde': er zijn bouwlocaties voor betaalbare woningbouw aangewezen.
- Actielijn 'Woningvoorraad vergroten': het project Under the Hill-2 (nieuwbouw van 18 sociale huurwoningen) is opgeleverd.
- Actielijn 'Betaalbaar wonen bevorderen': er is een gemiddelde huurlastenverlichting in de sociale huursector gerealiseerd van \$173 per maand

Het kabinet en de Bestuurscolleges van Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn voornemens de Beleidsagenda en de daaruit voortvloeiende Woondeal Bonaire, Letter of Intent Sint Eustatius, Letter of Intent Saba en Ruimtelijk Ontwikkelingsprogramma Caribisch Nederland in 2025 verder uit te voeren.

In 2025 zullen de Algemene Rekenkamer en de Rekenkamer Bonaire een onderzoek opleveren naar de bouw van betaalbare woningen op Bonaire.

Verder zal in 2025 het woonbehoefte-onderzoek voor de drie eilanden worden afgerond.

Door de toenemende schaal van de regelingen, en de voorziene verbreding van de verhuurderssubsidie in de particuliere huursector naar Sint Eustatius en Saba, zal in 2025 worden gestart met het verbeteren van monitoring en verantwoording van zowel de Verhuurderssubsidie als de Bijdrage Particuliere Verhuur, voor de korte en de lange termijn.

In de inleiding van de Beleidsagenda is aangegeven dat de genoemde maatregelen het referentiepunt vormen voor de gezamenlijke aanpak tot en met 2025, met een doorkijk naar 2030. In 2025 zal daarom door het ministerie van VRO een traject worden gestart om samen met de Openbare Lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba te komen tot een geactualiseerde versie voor de periode 2026-2030. Daarin zal per eiland worden geprioriteerd en zal meer rekening worden gehouden met de factor tijd, benodigde expertise, beperkte financiële middelen en geringe uitvoeringscapaciteit.

In 2024 zijn gesprekken gevoerd tussen de ministeries van VRO en BZK/DGKR en de eilanden over het opzetten van een nieuwe overlegstructuur voor het fysiek domein in Caribisch Nederland. Deze structuur zal in 2025 gaan functioneren. Het in het ROCN aangekondigde overleg over de eilandelijke ruimtelijke plannen zal hier onderdeel van gaan uitmaken.

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
M.C.G. Keijzer